

สร้างและวิเคราะห์ งบการเงิน ด้วย Excel

ฉบับมืออาชีพ

Financial
Statement

เรียนรู้ทุกขั้นตอนของการสร้างงบการเงิน ทั้งงบกำไรขาดทุน, งบดุล และงบกระแสเงินสด พร้อมการวิเคราะห์
งบการเงิน เพื่อความสำเร็จในการลงทุนและการบริหารงาน

โดย **ชนาทา หันจางสิทธิ์** / บรรณาธิการ **ผดุง ปุระกิจ**

special Thanks

Infopress Group ขอขอบคุณทุกการสนับสนุน
ที่มีเสมอมา จากประสบการณ์การถ่ายทอด
ความรู้ผ่านตัวหนังสือ เราจะมุ่งมั่นสร้างสรรค์งาน
ที่มีคุณภาพเพื่อคุณผู้อ่านตลอดไป ภาวนาให้ชื่อที่ว่า
" The Best of Knowledge Books "

สร้างและวิเคราะห์ งบการเงิน ด้วย Excel ฉบับมืออาชีพ

Author	ชนากา หันจางสิทธิ์ OfficesTraining@gmail.com
Editorial	พิชญ์ ประศิริ pitsanu_p@idcpremier.com
Production	
Graphic Designer	ยุทธนา เกิดประดิษฐ์
Page Layout	จตุรงค์ ศรีวิลาศ
Proofreaders	สุนทรี บรรลือศักดิ์ มนฤดี ศรีอุทโยภาส
E-book Publishing	สุริย์รัตน์ จิ๋ว จิราภรณ์ โสภา
Created By	อินโฟเพรส (Infopress)

MASTER GUIDE

Published By

IDC
PREMIER

บริษัท ไอทีซี พรีเมียร์ จำกัด

200 หมู่ 4 ชั้น 19 ห้อง 1901

อาคารจัสตินอินเตอร์เนชั่นแนลทาวเวอร์

ถ.แจ้งวัฒนะ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 0-2962-1081 (อัตรา 10 คู่สาย)

โทรสาร 0-2962-1084

สมาชิกสัมพันธ์

โทรศัพท์ 0-2962-1081-3 ต่อ 121

โทรสาร 0-2962-1084

สำหรับร้านค้าและตัวแทนจำหน่าย

โทรศัพท์ 0-2962-1081-3 ต่อ 112-114

โทรสาร 0-2962-1084

Microsoft Excel เป็นเครื่องหมายการค้าของบริษัท Microsoft Corporation และเครื่องหมายการค้าอื่นๆ ที่อ้างถึงเป็นของบริษัทนั้นๆ

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดยบริษัท ไอทีซี พรีเมียร์ จำกัด ห้ามลอกเลียนไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าในรูปแบบใดๆ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้จัดพิมพ์เท่านั้น

บริษัท ไอทีซี พรีเมียร์ จำกัด จัดตั้งขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ที่มีคุณภาพสู่ผู้อ่านชาวไทย เรายินดีรับงานเขียนของนักวิชาการและนักเขียนทุกท่าน ท่านผู้สนใจกรุณาติดต่อผ่านทางอีเมลที่ infopress@idcpremier.com หรือทางโทรศัพท์หมายเลข 0-2962-1081 (อัตรา 10 คู่สาย) โทรสาร 0-2962-1084

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

ชนากา หันจางสิทธิ์

สร้างและวิเคราะห์ งบการเงิน ด้วย Excel ฉบับมืออาชีพ

นนทบุรี : ไอทีซีฯ, 2559

240 หน้า

1. ไมโครซอฟท์ เอ็กเซล (โปรแกรมคอมพิวเตอร์)

2. การวิเคราะห์ธุรกิจ

I ชื่อเรื่อง

055.3684

ISBN (E-book) 978-616-200-644-9

ราคา E-book 180 บาท

Preface

งานด้านการวิเคราะห์ธุรกิจหรือวิเคราะห์กิจการ (Business Analysis) เป็นงานที่ถือว่าหนักและมีความสำคัญในระดับต้นๆ ที่สูงมากๆ ในองค์กร เป็นงานที่ต้องอาศัยทั้งความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน ผสมกับแนวคิดเชิงวิเคราะห์ ทั้งปัจจัยจากภายในและภายนอกองค์กร อุปสงค์ (ความต้องการต่างๆ) และอุปทาน เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์และเกิดประโยชน์สูงสุดในการทำกำไรต่อกิจการ

ผู้ทำงานด้านการวิเคราะห์ธุรกิจได้ดั้นนั้น ต้องมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่ดี กล่าวคือ ต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ สามารถมองภาพรวมขององค์กรออกเป็นอย่างไร จะไปในทิศทางใด และยังสามารถสร้างแนวทางในการแก้ไขปัญหาจนสามารถทำให้แก่กิจการได้ ดังนั้น การที่จะทำอะไรได้มากน้อยก็จะต้องรู้ถึงระบบการเงินและบัญชีเข้าไปด้วย ซึ่งถือว่าเป็นความรู้พื้นฐานที่ต้องรู้และควรรู้ เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นเหตุและเป็นผล ความเกี่ยวข้องกันของข้อมูล ความเชื่อมโยงและการตีความจากข้อมูลที่ได้ นอกเหนือจากงานบริหารทั่วไปในองค์กร

หนังสือที่ท่านกำลังอ่านอยู่นี้ จะแตกต่างจากหนังสือ Business Analysis ทั่วไป เพราะธุรกิจทั้งในและต่างประเทศมีความหลากหลายมาก แตกต่างกันไปในแต่ละกิจการหรืออุตสาหกรรม ซึ่งในแต่ละอุตสาหกรรมก็ยังมีข้อปลีกย่อยอีกมากมาย ที่ต้องใช้ผู้บริหารที่มีทั้งความรู้และประสบการณ์ในสายงานนั้นๆ แก้ไขหรือวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็น ดังนั้น การนำเสนอการวิเคราะห์ธุรกิจ สร้างและวิเคราะห์งบการเงิน ด้วย Excel ฉบับมืออาชีพ จึงได้เขียนขึ้นจากความรู้และความเข้าใจ บวกกับประสบการณ์ที่ได้ทำงานมากกว่า 20 ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อครั้งผู้เขียนได้เข้าร่วมอบรมในโครงการเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่ ปี 2557 ซึ่งจัดโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ทำให้ผู้เขียนเข้าใจได้ว่า ผู้ประกอบการทุกรายไม่ว่าจะมีพื้นความรู้มาอย่างไร จบการศึกษาระดับใดก็ตาม ก็จะมีไม่พ้นการปรับทัศนคติในการทำธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ การมีเครือข่ายในการทำงานที่เข้มแข็ง การสร้างแผนธุรกิจเพื่อนำเสนอต่อสถาบันการเงิน ซึ่งจะต้องใช้ทักษะการวางแผน การคำนวณ และการประมาณการทางการเงินจากการลงทุน รวมไปถึงการได้เรียนรู้ถึงความเคลื่อนไหวของกิจการของตนและของผู้อื่นโดยการอ่านงบการเงินให้เป็น มองให้ออกว่าสถาบันการเงินคิดอย่างไร มองอย่างไรกับกิจการของเรา ซึ่งสถาบันการเงินก็จะมองผ่านประมาณการทางการเงิน หรืองบกำไรขาดทุนของกิจการนั่นเอง

สร้างและวิเคราะห์ งบการเงิน ด้วย Excel ฉบับมืออาชีพเล่มนี้ จึงเป็นหนังสือที่มุ่งเน้นให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงการประยุกต์ใช้สูตร ฟังก์ชัน การใช้เครื่องมือและเทคนิคการจัดการกับข้อมูลโดยโปรแกรม Microsoft Excel เพื่อเป็นแนวทางในการค้นหาคำตอบหรือสร้างข้อมูลเพื่อช่วยการวิเคราะห์ให้ง่ายขึ้น ทำให้เข้าใจถึงภาพรวมและความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันระหว่างงบการเงิน ไม่ว่าจะเป็นงบกำไรขาดทุน (Income Statement) หรืองบดุล (Balance Sheet) ซึ่งเป็นพื้นฐานความรู้ของการทำธุรกิจและการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ โดยประกอบไปด้วยความรู้พื้นฐานที่ควรทราบ มีตัวอย่างและกรณีศึกษาประกอบในแต่ละบท เช่น การวิเคราะห์งบการเงิน (Analyzing Financial Statement), งบกำไรขาดทุน (Income Statement), งบดุล (Balance Sheet), การวิเคราะห์เงินทุนหมุนเวียน, การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Ratio Analysis) และอื่นๆ ที่น่าสนใจ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel 2010

ด้วยความเคารพ

ชนาภา หันจาสิงห์

E-mail OfficesTraining@gmail.com

FB : <https://www.facebook.com/OfficesTraining>

คำขอบคุณ

ขอขอบพระคุณอัลเลาะห์ชูปฮัลอัลลาห์ ที่ทรงประทานพรอันดีงามให้แก่ข้าพเจ้าและครอบครัว

ขอขอบคุณบิดา มารดา ที่ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจให้การอบรมสั่งสอน และสนับสนุนให้ข้าพเจ้าได้มีการศึกษา เติบโตในครอบครัวที่ดี เติบโตและมีชีวิตที่สวยงามตลอดมา ขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ ครูบาอาจารย์ และกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจในการสู้ชีวิต ให้การช่วยเหลือทั้งเป็นกำลังกาย กำลังใจที่มีให้กันมาโดยตลอด จนทำให้ผู้เขียนสามารถกลั่นกรองความรู้และเขียนหนังสือชุดนี้ออกมาจนเป็นผลสำเร็จ

ขอขอบคุณบรรณาธิการที่ให้คำปรึกษา และแก้ไขงานเขียนจนได้ผลงานที่ดี และนำความภาคภูมิใจมายังผู้เขียนและครอบครัว ขอขอบคุณทีมงานของสำนักพิมพ์ทุกท่าน ที่มีส่วนสร้างสรรค์ผลงานที่ได้ออกสู่สังคมมาโดยตลอด ขอขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่ เปิดอ่านหนังสือเล่มนี้และให้การสนับสนุนงานเขียนของสำนักพิมพ์

ขอพรอันประเสริฐจากสิ่งสิทธิ์ ทั้งหลายในสากลโลกนี้ ให้บังเกิดแก่ทุกๆ ท่าน ทั้งที่ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงและไม่ได้เอ่ยนามด้วยเทอญ

Contents

Intro

การวิเคราะห์งบการเงิน (Analyzing Financial Statement)

งบการเงินคืออะไร ?	2
หัวใจสำคัญของงบการเงิน.....	5
การใช้ประโยชน์จากงบการเงิน และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน.....	5
ข้อพิจารณาในการอ่านงบการเงิน.....	7
▶ รายการกลุ่มอุตสาหกรรม	7
▶ กลุ่มธุรกิจการเงิน	8
▶ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์.....	8
▶ กลุ่มเทคโนโลยี	9
ข้อพึงระวังในการอ่านงบการเงิน.....	9
วิธีเปิดแท็บ Developer เพื่อใช้เขียนโค้ด VBA และเครื่องมือต่างๆ.....	10

Chapter 1

งบดุล สินทรัพย์หมุนเวียน (Balance Sheet : Current Assets)

ความหมายของงบดุล.....	14
สินทรัพย์ (Assets)	17

▶ สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets)	18
▶ สินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets).....	21
หนี้สิน (Liabilities).....	22
▶ หนี้สินหมุนเวียน (Current Liabilities)	22
▶ หนี้สินระยะยาว (Long-Term Liabilities)	24
ส่วนของผู้ถือหุ้น (Owner's Equity) หรือส่วนของผู้ถือหุ้น (Shareholder's Equity).....	25
▶ ทุนจดทะเบียน (Authorized Shares)	25
▶ ทุนจดทะเบียนเรียกชำระแล้ว (Paid-up Capital) ..	25
▶ ส่วนเกินมูลค่าหุ้น (Premium on Share Capital) ..	26
▶ ส่วนลดมูลค่าหุ้น (Discount on Share Capital) ..	26
▶ กำไรสะสม (Retained Earning)	26
ออกแบบงบดุลด้วยโปรแกรม Excel	27
ตัวอย่างการวิเคราะห์งบดุลตามแนวดิ่ง.....	29
ทำความเข้าใจกับการกรอกข้อมูลที่เชื่อมโยงระหว่างงบการเงิน	30
▶ บันทึกยอดเดบิต (Debit) เครดิต (Credit)	30
▶ การคำนวณสินทรัพย์หมุนเวียนจากยอดเดบิต-เครดิต.....	32
▶ กำหนดชื่อ Debit, Credit ให้เหมือนกันในสมุดงานเดียวกัน (Using Sheet-Level Names).....	36
▶ คำนวณหาผลรวมของยอดสุทธิจากหลายๆ แผ่นงาน (3D Reference).....	43

- ▶ คำนวณอายุลูกหนี้และหนี้คาดว่าจะสูญ 47
- ▶ ประโยชน์และแนวทางในการประยุกต์ใช้งบดุล
เพื่อประกอบการตัดสินใจ 55
- ▶ วิเคราะห์ตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับงบดุล 57

Chapter 2

ทำงานกับงบกำไรขาดทุน (Working with Income Statement)

- ความหมายของงบกำไรขาดทุน 62
- รายการที่สำคัญในงบกำไรขาดทุน 64
- วิธีคิดค่าเสื่อมราคา 66
- วิธีคิดค่าเสื่อมราคาโดยใช้สูตรและฟังก์ชันใน Excel
เพื่อใช้ในงบกำไรขาดทุน 67
- ▶ การคิดค่าเสื่อมราคาแบบเส้นตรง (Straight-Line) .. 68
- ▶ การคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธียอดดูลที่ลดลงแบบ
ตายตัว (Fixed-Declining Balance) 69
- คำนวณดอกเบี้ยจ่ายที่ต้องชำระคืน เพื่อบันทึกลงใน
งบกำไรขาดทุน 71
- ▶ เปรียบเทียบการใช้สูตรคณิตศาสตร์กับสูตร
ฟังก์ชันในโปรแกรม Excel ในการคำนวณ
ดอกเบี้ยจ่าย 76
- ประโยชน์และแนวทางการประยุกต์ใช้งบกำไร
ขาดทุน 78

ตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบกำไร
ขาดทุน และบางส่วนของงบดุล 80

ตัวอย่างการวิเคราะห์งบกำไรขาดทุน 81

Chapter 3

มูลค่าสินค้าคงเหลือสำหรับงบดุล (Valuing Inventories for the Balance Sheet)

การคำนวณต้นทุนการขายและสินค้าคงเหลือแบบ
ต่างๆ 84

คำนวณต้นทุนการขายและสินค้าคงเหลือด้วยวิธี
เฉพาะเจาะจง (Specific) 85

คำนวณต้นทุนการขายและสินค้าคงเหลือด้วยวิธีเข้า
ก่อน-ออกก่อน (First-In, First-Out : FIFO) 87

▶ เขียนโค้ด VBA เพื่อคำนวณต้นทุนขายและสินค้า
คงเหลือแบบ FIFO 90

คำนวณต้นทุนการขายและสินค้าคงเหลือด้วยวิธีเข้า
หลัง-ออกก่อน (Last-In, First-Out : LIFO) 94

▶ เขียนโค้ด VBA เพื่อคำนวณต้นทุนขายและสินค้า
คงเหลือแบบ LIFO 98

คำนวณต้นทุนการขายและสินค้าคงเหลือด้วยวิธี
ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average) 100

▶ เขียนโค้ด VBA เพื่อคำนวณต้นทุนขายและสินค้า
คงเหลือแบบถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted
Average) 104

วิธีถัวเฉลี่ยเคลื่อนที่
(Moving Average Method) 106

การคำนวณค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก
(Calculating the Moving Average and
Weighted Average) 111

Chapter 4

วิเคราะห์เงินทุนหมุนเวียนและวิเคราะห์กระแสเงินสด (Working Capital and Cash Flow Analysis)

การจัดการเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital) 118

วงจรดำเนินงานของธุรกิจ 119

Contents

▶ ตัวแปรสำคัญของวงจรดำเนินงาน.....	119
วงจรเงินสดของธุรกิจ.....	120
ตัวอย่างวงจรดำเนินงานและวงจรเงินสด	121
▶ ตัวอย่างที่ 1.....	122
▶ ตัวอย่างที่ 2.....	122
▶ ตัวอย่างที่ 3.....	123
▶ ตัวอย่างที่ 4.....	123
▶ ตัวอย่างที่ 5.....	124
▶ ตัวอย่างที่ 6.....	124
▶ ตัวอย่างที่ 7.....	125
▶ ตัวอย่างที่ 8.....	126
▶ ตัวอย่างที่ 9.....	126
▶ ตัวอย่างที่ 10.....	127
▶ สรุป.....	130
การจัดการเงินสด (Cash Management)	130
ชนิดของเงินสด.....	130
งบกระแสเงินสด (Cash Flow).....	131
▶ ตัวอย่างงบกระแสเงินสด.....	132
▶ ตัวอย่างกระแสเงินสด (ต่อ).....	133
▶ ลักษณะโครงสร้างของงบกระแสเงินสด.....	133
▶ การอ่านและการวิเคราะห์งบกระแสเงินสด.....	134

▶ ตัวอย่างการวิเคราะห์งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน (Statement of Changes in Financial Position).....	136
---	-----

Case Study : การจัดการเงินทุนหมุนเวียนด้วย Microsoft Excel.....	137
---	-----

▶ Workshop 1 : การบันทึกรายรับ รายจ่ายทางบัญชี.....	138
▶ Workshop 2 : เข้าใจการปรับปรุงงบทดลอง....	138
▶ Workshop 3 : แยกประเภทเงินทุนหมุนเวียนด้วย Excel	144
▶ Workshop 4 : คำนวณหาเงินทุนหมุนเวียนอีกรูปแบบหนึ่งในงบดุล.....	148
▶ Workshop 5 : เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในเงินทุนหมุนเวียน	149
▶ Workshop 6 : คำนวณหาตัวเลขที่เพิ่มขึ้นในดุลเงินสด.....	151
▶ Workshop 7 : คำนวณหากำไรสุทธิ (Net income) และเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital)	153

Chapter 5

การวิเคราะห์งบการเงิน (Statement Analysis)

วิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)	158
---	-----

วิเคราะห์โครงสร้างงบการเงิน (Common-Size Analysis).....	158
---	-----

วิเคราะห์การเจริญเติบโตหรือแนวโน้ม (Trend Analysis).....	159
--	-----

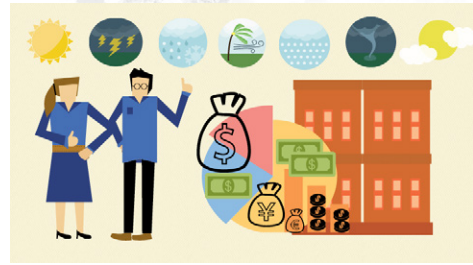
วิเคราะห์งบกระแสเงินสด (Cash Flow Analysis)	159
---	-----

ประโยชน์ของการวิเคราะห์งบทางการเงิน	160
---	-----

สัญญาณเตือนภัยจากการวิเคราะห์งบการเงิน	160
--	-----

ใช้โปรแกรม Microsoft Excel เข้ามาช่วยในการคำนวณแนวดิ่ง.....	161
---	-----

▶ คำนวณแนวดิ่งในงบกำไรขาดทุน	161
------------------------------------	-----

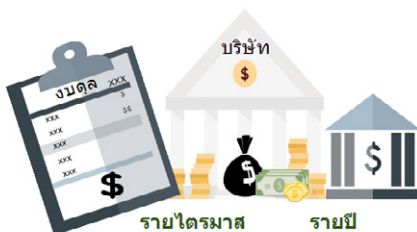

▶ คำนวณแนวโน้มในงบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล).....	164
▶ คำนวณงบการเงินตามแนวโน้ม (Trend) หรือการวิเคราะห์งบแนวนอน (Horizontal Analysis). 166	
วิเคราะห์งบการเงินสำหรับผู้บริหาร	170
▶ วิเคราะห์ฐานะการเงิน.....	170
▶ วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน	173
▶ วิเคราะห์อัตราส่วน.....	175
วิเคราะห์งบการเงินสำหรับนักลงทุน	180
บทสรุปการวิเคราะห์งบการเงิน	186

Chapter 6

วิเคราะห์อัตราส่วน (Ratio Analysis)

วางเป้าหมายในการวิเคราะห์งบการเงิน.....	188
ประเภทของอัตราส่วนทางการเงิน	189
ตัวอย่างตารางวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน.....	189
ตัวอย่าง งบดุล งบกำไรขาดทุน เพื่อการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน.....	191
ดูสภาพคล่องของบริษัท.....	194

▶ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ..	194
▶ อัตราส่วนสินทรัพย์คล่องตัว (Quick Ratio).....	195
▶ ดูประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์	196
▶ อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ (Total Asset Turnover)	197
▶ ระยะเวลาเรียกเก็บหนี้ (Collection Period)..	198
▶ ระยะเวลาขายสินค้า (Inventory Turnover Ratio)	199
▶ ดูความสามารถในการทำกำไร.....	201

การวิเคราะห์ดูปองท์ (Du Pont Analysis)

▶ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE).....	214
▶ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) จะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้	215

ข้อจำกัดในการใช้อัตราส่วนทางการเงิน

ตัวอย่างกรณีศึกษาการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน.....

▶ ตัวอย่างที่ 1 กรณีศึกษา บริษัท เอปซีตัวอย่างจำกัด.....	219
▶ ตัวอย่างที่ 2 กรณีศึกษา บริษัท กขค. จำกัด.....	221

Chapter 7

คำศัพท์ที่นักวิเคราะห์ธุรกิจหรือนักลงทุนควรทราบ

คำศัพท์ที่นักวิเคราะห์ธุรกิจหรือนักลงทุนควรทราบ	226
บรรณานุกรม	231

Intro

การวิเคราะห์งบการเงิน (Analyzing Financial Statement)

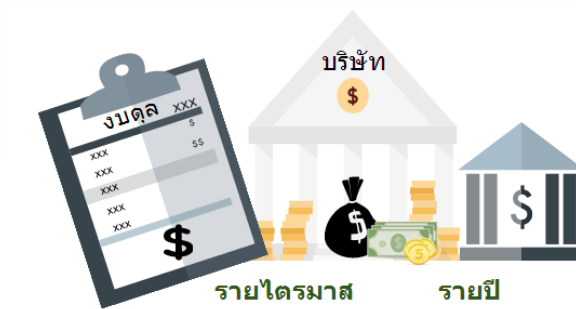
เมื่อพูดถึง “งบการเงิน” หลายคนมักจะนึกถึงตัวเลขจำนวนมากๆ ที่สลับซับซ้อน หรือมีนงงไปกับตัวเลขที่ยากต่อการทำความเข้าใจ และอาจมองข้ามข้อมูลสำคัญต่างๆ เหล่านั้นไป แต่อันที่จริงแล้วหากศึกษาข้อมูลจากงบการเงินกันอย่างจริงจัง ผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากข้อมูลในงบการเงินนั้นอย่างมากมาย เพื่อประกอบการตัดสินใจที่จะดำเนินธุรกิจต่อไป หรือจะลงทุนกับบริษัทนั้นๆ

งบการเงินคืออะไร ?

งบการเงิน (Financial Statement) เป็นผลผลิตของระบบบัญชีที่ฝ่ายบริหารของบริษัทจัดทำขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือสื่อสารหรือรายงานผลการดำเนินงานให้แก่ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ คู่ค้า พนักงาน และผู้ที่สนใจทั่วไป ได้ทราบถึงฐานะทางการเงินของบริษัท หรือผลการดำเนินธุรกิจของบริษัทในช่วงเวลาที่ผ่านมา ซึ่งงบการเงินนี้จะถูกจัดทำขึ้นเมื่อครบกำหนดระยะเวลาบัญชี อาจจะเป็นรอบ 3 เดือน, 6 เดือน หรือ 12 เดือน และสรุปออกมาให้อยู่ในรูปของงบการเงิน โดยงบการเงินมีองค์ประกอบหลักๆ 6 ส่วน ได้แก่

1. **งบดุล (Balance Sheet)** ซึ่งเป็นงบการเงินที่แสดงถึงฐานะทางการเงินของบริษัท ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี โดยทั่วไปนั้นบริษัทจดทะเบียนจะมีรอบระยะเวลาบัญชีเป็นรายไตรมาส (3 เดือน) หรือรายปี (12 เดือน) โดยที่งบการเงินจะประกอบด้วยรายการหลักๆ 3 รายการ ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นหรือทุน ซึ่งส่วนของงบดุลที่เป็นสินทรัพย์นั้น จะบอกถึงผลของการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนที่ผ่านมา ในขณะที่ส่วนที่เป็นหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นนั้น จะแสดงถึงผลการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในการจัดหาแหล่งเงินทุนที่ผ่านมา
2. **งบกำไรขาดทุน (Income Statement)** เป็นงบการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทในช่วงระยะเวลาหนึ่งที่ผ่านมา ประกอบด้วย 3 รายการ ได้แก่ ยอดขายหรือรายได้ ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุน และผลต่างของตัวเลขดังกล่าว (รายได้หักค่าใช้จ่าย) ซึ่งก็คือ กำไรหรือขาดทุนสุทธินั่นเอง

3. **งบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flows)** เป็นงบการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่ายของบริษัทในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยจะแสดงรายการที่ได้มาและใช้ไปของเงินสด หรือรายการที่เทียบเท่าเงินสดของ 3

กิจกรรมหลัก ได้แก่ เงินสดที่ได้มาจากการดำเนินงาน การจัดหาแหล่งเงินทุน และเงินที่ได้มาจากการลงทุน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของเงินสดหรือสภาพคล่องของบริษัท

4. **งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น (Statements of Changes in Shareholders' Equity)** เป็นงบการเงินที่แสดงการเปลี่ยนแปลงรายการต่างๆ ที่จัดอยู่ในส่วนของผู้ถือหุ้น ระหว่างต้นงวดถึงปลายงวด เช่น การแบ่งปันส่วนทุนให้เจ้าของ การแสดงรายการที่เกี่ยวกับเงินทุนที่ได้รับจากเจ้าของ เป็นต้น โดยในแต่ละรายการจะแสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์สุทธิ หรือความมั่งคั่งของเจ้าของในระหว่างงวด
5. **หมายเหตุประกอบงบการเงิน (Notes to Financial Statements)** ข้อมูลในงบการเงินส่วนนี้จะให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวเลขต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในงบการเงินของบริษัท ซึ่งได้แก่ นโยบายการบัญชีของบริษัท รายละเอียดของการลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือบริษัทอื่นที่เกี่ยวข้อง การคาดการณ์ถึงสิ่งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและมีผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของบริษัท เป็นต้น

6. **รายงานของผู้สอบบัญชี (Auditor's Report)** เป็นข้อมูลที่แสดงไว้ในงบการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความมั่นใจในความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้งบการเงินที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับ ต้องได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งเป็นบุคคลที่เป็นอิสระจากบริษัท โดยผู้สอบบัญชีต้องตรวจสอบว่างบการเงินนั้นถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอหรือไม่ นอกจากนี้ ผู้สอบบัญชียังให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับบริษัทด้วย เช่น ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา วิกฤตการณ์ทางการเมืองหรือเศรษฐกิจ เป็นต้น

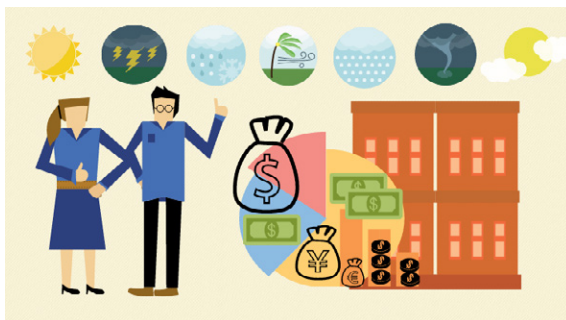
หัวใจสำคัญของงบการเงิน

ข้อมูลงบการเงินที่ดีต้องมีการให้ข้อมูลอย่างครบถ้วน เพื่อรายงานต่อผู้ถือหุ้นหรือผู้ลงทุนใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุน ดังนั้น งบการเงินที่ดีควรมีคุณสมบัติต่างๆ ดังนี้

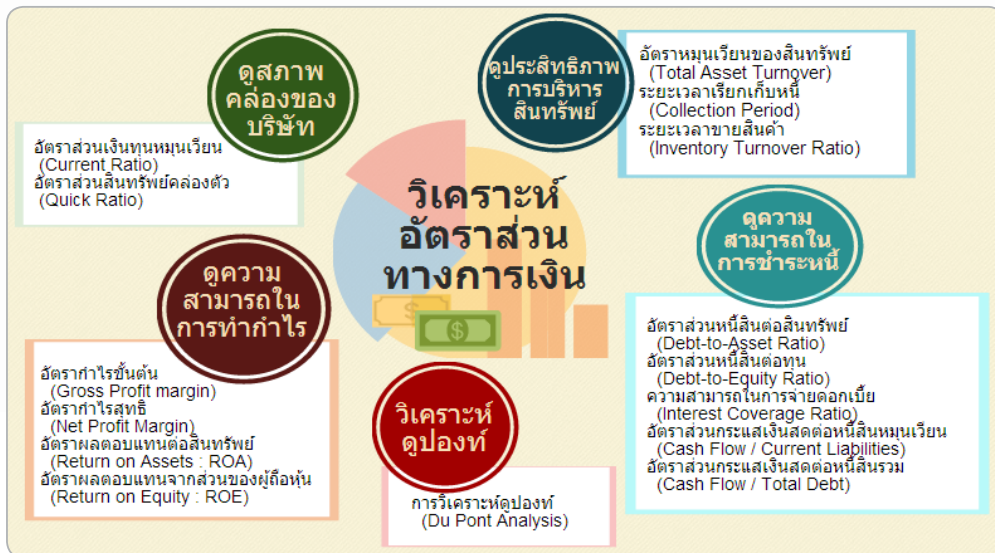
1. แสดงรายการในงบการเงินอย่างถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ เข้าใจง่าย และเชื่อถือได้
2. ไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งอาจทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหลงผิดหรือเกิดความเสียหายแก่กิจการ
3. เผยแพร่ข้อมูลในเวลาที่เหมาะสม ไม่ใช่เอาข้อมูลที่ล้าสมัยมาใช้จนไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางธุรกิจได้
4. ข้อมูลที่เปิดเผยต้องสามารถเปรียบเทียบได้กับงวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา หรือปีก่อนหน้านั้น หรือสามารถเปรียบเทียบได้กับกิจการอื่นที่ประกอบธุรกิจลักษณะคล้ายๆ กัน

การใช้ประโยชน์จากงบการเงิน และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

งบการเงินนั้นแสดงถึงฐานะทางการเงินของบริษัท ณ วันใดวันหนึ่ง รวมถึงการแสดงถึงผลดำเนินงานของบริษัทในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยอาจจะแสดงเป็นรายเดือน รายไตรมาส รายครึ่งปี หรือรายปีก็ได้ ซึ่งผู้อ่านงบการเงินสามารถใช้ข้อมูลต่างๆ ในงบการเงินไปประเมินความสามารถในการทำกำไร หรือประเมินความเสี่ยงในการลงทุน หรือผลตอบแทนที่อาจจะได้รับในอนาคตอย่างมีหลักเกณฑ์

นอกจากการพิจารณาเฉพาะตัวเลขต่างๆ ที่ได้แสดงในงบการเงินแล้ว เรายังสามารถใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพิ่มเติมได้ โดยการนำตัวเลขต่างๆ เหล่านั้นมาวิเคราะห์หาอัตราส่วนทางการเงิน (Ratio Analysis) ซึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานะของบริษัทได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งใช้ในการพิจารณาเชิงเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทเดียวกัน ในช่วงเวลาที่ต่างกัน หรือของบริษัทอื่นและอุตสาหกรรมอื่นๆ ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินที่นิยมนำมาใช้กันโดยทั่วไป ได้แก่

1. อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึงสภาพคล่องของบริษัท
 - a. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)
 - b. อัตราส่วนสินทรัพย์คล่องตัว (Quick Ratio)
2. อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึงประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์
 - a. อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ (Total Asset Turnover)
 - b. ระยะเวลาเรียกเก็บหนี้ (Collection Period)
 - c. ระยะเวลาขายสินค้า (Inventory Turnover Ratio)

3. อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึงในการทำกำไร

- a. อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin)
- b. อัตรากำไรจากการดำเนินงาน หรืออัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)
- c. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return On Assets : ROA)
- d. อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return On Equity : ROE)

4. การวิเคราะห์ดูปองท์ (Du Pont Analysis)

5. อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึงภาระหนี้สิน และความสามารถในการชำระหนี้

- a. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt-to-Asset Ratio)
- b. อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt-to-Equity Ratio)
- c. ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio)
- d. อัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินหมุนเวียน (Cash Flow/Current Liabilities)
- e. อัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow/Total Debt)

ข้อพิจารณาในการอ่านงบการเงิน

รายการอุตสาหกรรม

การอ่านงบการเงินรายการอุตสาหกรรม เป็นการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ ในด้านการเติบโตของยอดขายและการทำกำไร ดังนั้น ผู้ลงทุนจึงควรทราบถึงลักษณะและปัจจัยพื้นฐานของกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการอ่านงบการเงินของบริษัทที่อยู่ในธุรกิจนั้นๆ

กลุ่มธุรกิจการเงิน

ในการวิเคราะห์ธุรกิจธนาคารพาณิชย์และธุรกิจเงินทุน จะพิจารณาจากส่วนต่างของดอกเบี้ยรับและดอกเบี้ยจ่ายเป็นหลัก เนื่องจากเป็นรายได้และรายจ่ายที่สำคัญของธุรกิจ

สำหรับการวิเคราะห์ธุรกิจหลักทรัพย์ จะพิจารณาจากค่านายหน้าในการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งดอกเบี้ยรับ เงินปันผลจากการลงทุน กับสัดส่วนเงินลงทุนในหลักทรัพย์และต้นทุนของบริษัท เป็นต้น

ส่วนการวิเคราะห์ธุรกิจประกันภัยนั้น จะพิจารณาจากรายได้เบี้ยประกัน ซึ่งมีกำไรจากการรับประกัน เทียบกับค่าสินไหม รวมทั้งพิจารณารายได้จากการลงทุน เมื่อเทียบกับเงินลงทุนที่ปล่อยกู้ หรือฝากไว้กับสถาบันการเงิน

กลุ่มอสังหาริมทรัพย์

กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง โดยทั่วไปมักพิจารณาที่นโยบายบัญชีในการรับรู้รายได้ของโครงการ ซึ่งมีผลต่อกำไรที่รายงานในแต่ละงวด

กลุ่มเทคโนโลยี

กลุ่มเทคโนโลยี โดยทั่วไปแล้วจะพิจารณาจากการประเมินมูลค่าโครงการว่าจะได้รับกระแสเงินสดเท่าใด นอกจากนี้ยังอาจพิจารณาจากอัตราค่าบริการต่อต้นทุน เป็นต้น

ข้อพึงระวังในการอ่านงบการเงิน

การอ่านงบการเงินให้เกิดประโยชน์นั้น นอกจากการพิจารณาตัวเลขในงบการเงิน และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินแล้ว ผู้ลงทุนควรให้ความสำคัญกับข้อมูลอื่นๆ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในงบการเงินด้วย เช่น รายงานผู้สอบบัญชี และหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น

นอกจากนั้นนโยบายการบัญชี วิธีเลือกการทำบัญชี และมาตรฐานการบัญชีที่แต่ละบริษัทเลือกใช้ก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม เพราะในสถานการณ์และปัจจัยแวดล้อมเดียวกัน บริษัทที่มีนโยบายการบัญชีที่ต่างกัน อาจทำให้งบการเงินมีความแตกต่างกันได้ ซึ่งมาตรฐานการบัญชีไทยได้กำหนดให้ทุกบริษัทเปิดเผยนโยบายการบัญชีไว้ ในหมายเหตุประกอบงบการเงินทุกครั้ง เพื่อความโปร่งใสชัดเจน และยุติธรรมแก่ผู้อ่านงบการเงินและผู้ลงทุน

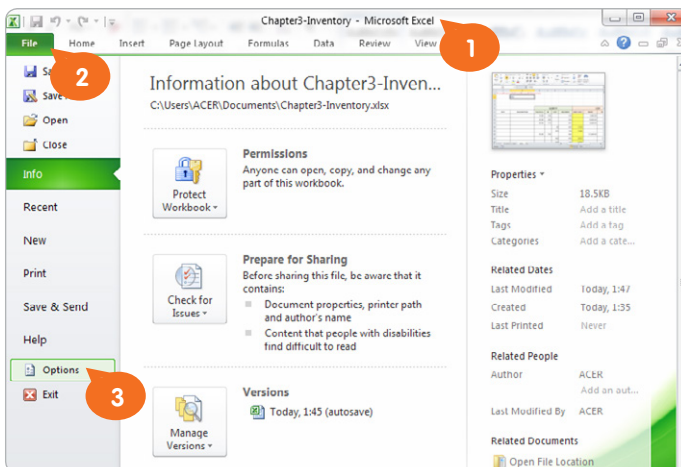

ท้ายที่สุดผู้ลงทุนอาจพิจารณาอ่านบทวิเคราะห์งบการเงินของหลักทรัพย์หรือบริษัทที่ตนเองสนใจจะลงทุน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจอีกทางหนึ่งด้วย รวมทั้งจะต้องพิจารณาข้อมูลอุตสาหกรรมของบริษัทจดทะเบียนที่พิจารณาในงบการเงิน เพื่อเปรียบเทียบกับ

บริษัทต่างๆ ที่อยู่ในอุตสาหกรรมนั้นด้วย โดยเฉพาะการเปรียบเทียบอัตราส่วนการเงินในส่วนต่างๆ กับธุรกิจเดียวกัน เช่น ระยะเวลาการเรียกเก็บหนี้ มีระยะเวลานานเกินไปหรือไม่ อย่างไร แต่สิ่งสำคัญที่ผู้ลงทุนควรมีก็คือ ความรู้ความเข้าใจในสถานะ และความพร้อมทางการเงินของตนเองเป็นอย่างดี เพื่อพิจารณาเลือกลงทุน หรือจัดสรรเงินทุนในการดำเนินธุรกิจได้อย่างเหมาะสมนั่นเอง

วิธีเปิดแท็บ Developer เพื่อใช้เขียนโค้ด VBA และเครื่องมือต่างๆ

แท็บ Developer หรือแท็บนักพัฒนา เป็นแหล่งรวบรวมเครื่องมือในการทำงานขั้นสูงในโปรแกรม Microsoft Excel ดังนั้น เมื่อเราต้องการเขียนโค้ด VBA (Visual Basic for Application) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ธุรกิจหรืองานอื่นๆ ซึ่งจะได้กล่าวในบทที่เกี่ยวข้องในลำดับถัดๆ ไป เราจะต้องเรียนรู้วิธีเปิดใช้แท็บเครื่องมือนี้ก่อน โดยมีลำดับและวิธีการดังนี้

1. เปิดโปรแกรม Excel ขึ้นมา
2. คลิกแท็บ File
3. คลิกเลือก Options

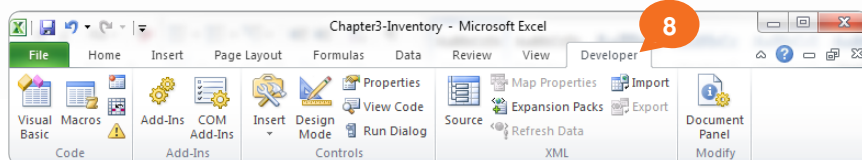
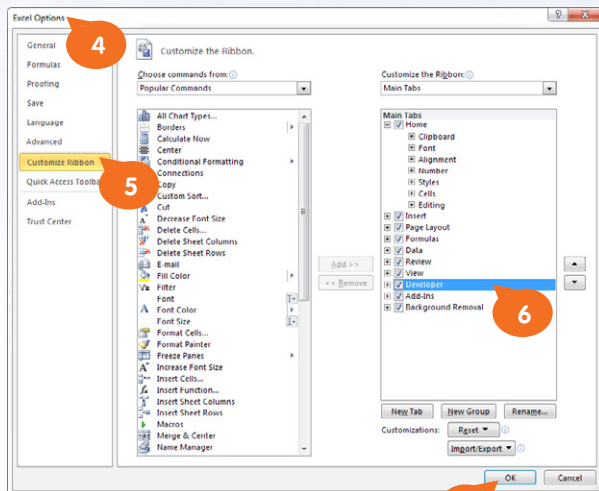
4. ปรากฏหน้าต่าง Excel Options

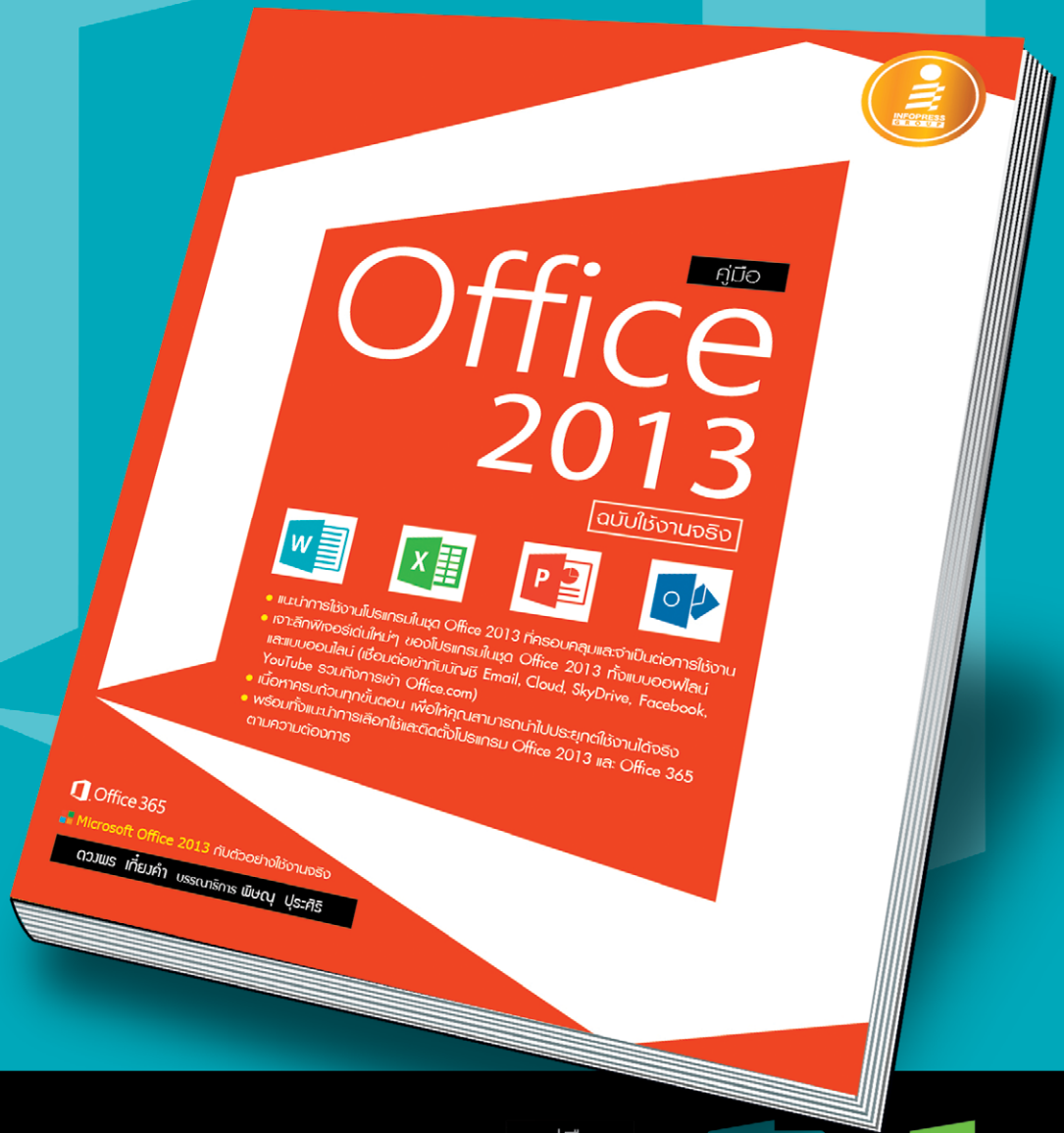
5. คลิกเลือก Customize Ribbon

6. ให้คลิก ✓ หน้า Developer

7. คลิกปุ่ม OK

8. จะได้แท็บ Developer แสดงในโปรแกรม Excel เพื่อนำไปใช้งานต่อไป

Office 2013

คู่มือ

ฉบับใช้งานจริง

Chapter 1

งบดุล สินทรัพย์หมุนเวียน
(Balance Sheet : Current Assets)

หลังจากทราบความสำคัญในการอ่านและวิเคราะห์งบการเงินแล้ว ต่อไปนี้เราจะลึกไปในรายละเอียดของงบการเงินแต่ละประเภท โดยในบทนี้เราจะทำความรู้จักกับงบดุล (Balance Sheet) กันก่อนว่าคืออะไร ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง รวมถึงตัวอย่างและการนำโปรแกรม Microsoft Excel เข้ามาใช้งาน ซึ่งมีรายละเอียดและความน่าสนใจที่แตกต่างกันดังต่อไปนี้

ความหมายของงบดุล

งบดุล (Balance Sheet) หมายถึง งบที่แสดงฐานะทางการเงินของบริษัท ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี โดยรอบระยะเวลาทางบัญชีอาจเป็นรายไตรมาส (3 เดือน), รายครึ่งปี (6 เดือน), ราย 9 เดือน หรือรายปีก็ได้ งบดุลจะแจ้งให้เราทราบว่า บริษัทมีสินทรัพย์อยู่เท่าไร มีหนี้สินเท่าไร และมีส่วนของเจ้าของกิจการ (ทุน) เท่าไร ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีนั้นๆ ซึ่งจะแบ่งเป็นสองด้าน ด้านซ้ายของงบดุลจะแสดงถึงการใช้เงินทุนของบริษัทคือ **สินทรัพย์** ส่วนด้านขวาของงบดุลจะแสดงถึงแหล่งที่มาของเงินทุนของบริษัทคือ **หนี้สิน** และ**ส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน)** ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการง่ายๆ ได้ดังนี้

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน)}$$

ข้อสำคัญคือ ยอดรวมทางด้านสินทรัพย์ จะต้องเท่ากับยอดรวมของผลบวกของหนี้สินกับส่วนของผู้ถือหุ้นเสมอ

ตัวอย่างงบดุลที่แสดงฐานะการเงิน (Balance Sheet)

บริษัท เอปียตัวอย่างจำกัด

งบดุล

สำหรับปี สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,996,740	4,121,062	6,542,664
ลูกหนี้การค้า	-	-	-
สินค้าคงเหลือ	-	-	-
วัสดุสิ้นเปลือง	1,500	1,500	1,500
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,998,240	4,122,562	6,544,164
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน	-	-	-
อาคาร	-	-	-
เครื่องมือ/อุปกรณ์	200,000	200,000	200,000
ยานพาหนะ	1,400,000	1,400,000	1,400,000
เครื่องใช้สำนักงาน	252,000	252,000	252,000
หักค่าเสื่อมราคาสะสม	410,400	820,800	1,231,200
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,441,600	1,031,200	620,800
สินทรัพย์อื่น			
รายการก่อนการดำเนินงาน รอตัดบัญชี	-	-	-
สิทธิการใช้ทรัพย์สิน	475,000	375,000	275,000
รวมสินทรัพย์อื่น	475,000	375,000	275,000
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	3,914,840	5,528,762	7,439,964